

3. VZDĚLÁNÍ

Veškeré údaje o vzdělání v této kapitole, kromě údajů o genderové struktuře učitelů a řídicích pracovníků regionálního školství, vycházejí z databáze Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT). Údaje o školách, zaměstnancích regionálního školství a pracovnících vysokých škol se získávají prostřednictvím vyčerpávajících šetření na školách. Údaje o studentech, poprvé zapsaných a absolventech vysokých škol vycházejí z matriky studentů vysokých škol, resp. ze systému SIMS (Sdružené informace z matrik studentů). Údaje o genderové struktuře učitelů a řídicích pracovníků regionálního školství vycházejí z Informačního systému o platech (ISP) Ministerstva financí ČR, kam v rámci regionálního školství předávají údaje všechny právní subjekty vykonávající činnost školy nebo školského zařízení odměňující své zaměstnance na základě §109 odst. 3 zákona č. 262/2006 Sb., zákoníku práce.

Pokud jsou v tabulkách uvedeny podíly na populaci, vychází se z platné demografie zveřejněné ČSÚ (tj. věkového složení obyvatelstva k 1. 7.).

Do všech druhů škol, pokud není uvedeno jinak, jsou započteny i údaje o školách určených pro děti, žáky a studenty se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP).

Stejně jako v několika minulých letech publikujeme také údaje o genderovém složení učitelů regionálního školství, tedy učitelů v mateřských školách, základních školách, středních školách, konzervatořích, vyšších odborných školách a školách samostatně zřízených pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Dále jsou do této kapitoly zařazeny údaje o počtech řídicích pracovníků (tj. ředitelů a zástupců ředitele) v jednotlivých druzích škol a údaje o počtech akademických pracovníků na veřejných vysokých školách v členění na výzkumné, vývojové a inovační pedagogické pracovníky, dále profesory, docenty, odborné asistenty, asistenty a lektory.

V případě vyšších odborných škol jsou údaje o studentech a uchazečích publikovány za fyzické osoby, výjimkou jsou údaje podle skupin akreditovaných vzdělávacích programů, kde se jedná o údaje o studiích (studenti jsou tedy uvedeni tolikrát, v kolika akreditovaných vzdělávacích programech se vzdělávají, resp. do kolika akreditovaných vzdělávacích programů jsou nově přijati, či kolik jich absolvují).

Údaje o vysokých školách – studentech, poprvé zapsaných a absolventech – jsou za období od roku 2001/02 uváděny stejně jako v minulých letech ve fyzických osobách, nikoli jako počet studií. Jedná se jak o prezenční, tak o distanční a kombinované studium. Do počtů studentů, které jsou k 31. 12., nejsou započteny počty studentů se všemi studii přerušeny, počty poprvé zapsaných jsou uváděny za kalendářní rok a totéž platí o počtech absolventů. Vzhledem k tomu, že údaje vycházejí z matriky studentů, které mohou být školami opravovány i zpětně, je nutné data každoročně přepočítávat a aktualizovat i za předchozí roky.

Do informací o vysokých školách nejsou zahrnuty informace o vysokých školách zřizovaných Ministerstvem vnitra České republiky a Ministerstvem obrany České republiky – tyto školy nepředávají informace z matrik studentů do centrálního informačního systému a k dispozici jsou pouze informace o celkovém počtu studií (nikoli fyzických osob), tedy zpracované jinou metodikou.

Vzhledem k metodice výpočtu může být v tabulkách součet údajů za jednotlivé kategorie (např. formy studia, studijní programy, VŠ, fakulty apod.) vyšší než údaj "celkem". Je to dáno tím, že se jedná o fyzické osoby a jeden student (poprvé zapsaný, absolvent) může studovat (být přijat, absolvovat) současně na více VŠ/fakultách, resp. ve více studijních programech či skupinách oborů. Do celkového součtu je však každý student (zapsaný, absolvent) započítán pouze jednou.

Anglické překlady názvů vysokých škol jsou v podobě, jak je jednotlivé vysoké školy uvádějí na svých internetových stránkách.

V průběhu sledovaného období došlo v návaznosti na zákon č. 561/2004 Sb., školský zákon, ke změně struktury údajů za střední školy. Typy škol (střední odborné školy, střední odborná učiliště, gymnázia) byly zrušeny, proto jsou údaje za střední školy přepočteny do struktury vycházející z kódování oborů vzdělání¹.

Pod označením **gymnázia** jsou zahrnuty obory gymnázií poskytující střední vzdělání s maturitní zkouškou, tedy ty, které mají na 5. místě kódu oboru písmeno „K“.

Pod označením **obory odborné s maturitní zkouškou** jsou zahrnuty obory odborného vzdělání poskytující střední vzdělání s maturitní zkouškou, které mají na 5. místě kódu oboru „M“ a „L“.

Pod označením **obory bez maturitní zkoušky** jsou zahrnuty obory vzdělání poskytující střední vzdělání a střední vzdělání s výučním listem, které mají na 5. místě kódu oboru „C“, „J“, „E“ a „H“.

¹ Jedná se o obory vzdělání podle Nařízení vlády č. 211/2010 Sb., o soustavě oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů.